

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 265/2013-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti EBONA, s. r. o., Kuzmányho 18, Žilina, právne zastúpenej advokátom JUDr. Róbertom Faturom, Advokátska kancelária, Centrum 18/23, Považská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 347/2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 347/2007 porušil základné právo spoločnosti EBONA, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Spoločnosti EBONA, s. r. o., priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Spoločnosti EBONA, s. r. o., priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 496,69 € (slovom štyristodeväťdesiatšesť eur a šesťdesiatdeväť centov), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. Róberta Faturu, Advokátska kancelária, Centrum 18/23, Považská Bystrica, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 265/2013-8 zo 16. mája 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti EBONA, s. r. o., Kuzmányho 18, Žilina (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 347/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

„(...) Návrhom zo dňa 19. 10. 2007 sa sťažovateľ domáhal zapretia pravosti, výšky a poradia prihlásenej pohľadávky Ing. J. R.(...) vo výške 351.484,50 Eur do exekučného konania vedeného na Exekútorskom úrade Mgr. Jozefa Martišíka pod č. k. EX 25/04.

Prvým úkonom súdu v predmetnej veci bolo zaslanie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku, ktorá je datovaná dňa 31. 03. 2009 a sťažovateľovi bola doručená dňa 14. 04. 2009.

Následne súd vo veci nekonal až do dňa 08. 11. 2012, kedy vytýčil termín pojednávania na deň 14. 12. 2012. Prvé pojednávanie vo veci začatej návrhom zo dňa 19. 10. 2007 sa malo teda uskutočniť dňa 14. 12. 2012. Dňa 10. 12. 2012 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené upovedomenie o odročení a zrušení pojednávania, a to z dôvodu, že súd akceptoval žiadosť odporcu a odročenie pojednávania. Nový termín

pojednávania súd vytyčil na deň 15. 03. 2013. Z uvedeného vyplýva, že ku dňu podania návrhu nebolo v predmetnej veci vykonané žiadne pojednávanie.

Máme za to, že uvedeným postupom porušil Okresný súd Žilina právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nakoľko bol v konaní nečinný, prvé súdne pojednávanie vytyčil až o viac ako päť rokov po prijatí návrhu a ku dňu podania tejto sťažnosti sa neuskutočnilo žiadne súdne pojednávanie, pričom od začatia súdneho konania uplynulo takmer šesť rokov. Časové intervaly medzi jednotlivými procesnými úkonmi súdu boli podľa nášho názoru neprimerane dlhé. (...)

Navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky(...) v konaní vo veci samej vyhovel tejto sťažnosti a rozhodol, že Okresný súd Žilina porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Od Ústavného súdu Slovenskej republiky požaduje sťažovateľ primerané finančné zadosťučinenie, a to vo výške 2.000,00 Eur(...) Takto uplatnenú sumu primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňujeme tým, že sťažovateľovi bola spôsobená imateriálna ujma, vzhľadom na to, že nastala právna neistota v jeho postavení v rámci exekučného konania, ktorá aj naďalej trvá. Poukazujeme tiež na to, že exekučné konanie, ktorého sa predmetný spor týka je v súčasnej dobe v záverečnej fáze, pričom v danej veci bolo už vyhotovené rozvrhové uznesenie, pričom právna ochrana, ktorú sťažovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní požadoval Okresným súdom v Žiline poskytnúť, mu poskytnutá nebola, čím mu bola okrem imateriálnej ujmy spôsobená aj značná reálna škoda.

Zároveň žiadame, aby Ústavný súd Slovenskej republiky zaviazal Okresný súd Žilina na náhradu trov právneho zastúpenia(...)

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky prijal tento nález:

1. Základné právo spoločnosti EBONA, s. r. o.(...) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cb/347/2007 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Žilina sa prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.

3. Spoločnosti EBONA, s. r. o.(...) priznáva finančné zadosťučinenie v sume vo výške 2.000,00 Eur(...), ktoré je Okresný súd Žilina povinný spoločnosti EBONA, s. r. o. vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Spoločnosti EBONA, s. r. o., priznáva náhradu trov konania a právneho zastúpenia v sume vo výške 331,13 Eur(...), ktoré je Okresný súd Žilina povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Róberta Faturu(...) do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho povereným predsedom, listom sp. zn. 1 SprS/337/2013 z 26. júna 2013 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu zo 16. júla 2013.

2.1 Poverený predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„Vo veci ústavnej sťažnosti spoločnosti EBONA, s. r. o.(...) Vám predkladáme vyjadrenie zákonnej sudkyne a spisový materiál sp. zn. 10Cb/347/2007.

S vyjadrením zákonnej sudkyne sa stotožňujem, nemám k nemu viac čo dodať, preto ho považujte za stanovisko Okresného súdu Žilina.

Okresný súd Žilina netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu.“

Vyjadrenie zákonnej sudkyne z 20. júna 2013:

«K podanej ústavnej sťažnosti navrhovateľa uvádzam, že priebeh prípravy pojednávania a primárne úkony súdu realizované vyšším súdnym úradníkom pred nariadením termínu pojednávania boli ovplyvnené jednak nedostatočným personálnym obsadením obchodného úseku, čo do značnej miery limitovalo frekvenciu jednotlivých procesných úkonov súdu po začatí konania, a na druhej strane právnou zložitou vecí. Vzhľadom na povahu uplatneného nároku bolo pre meritórne rozhodnutie súdu potrebné pripojiť viacero súdnych spisov a súdnych rozhodnutí, ktoré vzhľadom na rôzne štádia prejednávania vecí (riadne a mimoriadne opravné prostriedky), neboli súdu v primeraných lehotách dostupné. Konkrétne išlo o spisy OS Žilina 18 C 264/2007 v spojení s konaním KS Žilina spis. zn. 6 Co 271/2010, spis súdneho exekútora Bc. Jozefa Martišíka, spis. zn. Ex 256/04, rozsudok OS Ružomberok č. k. 5 C 30/2006-148 zo dňa 29. 6. 2006, rozhodnutie KS Žilina spis. zn. 397/2006 zo dňa 20. 3. 2007, uznesenie OS Žilina 24 Er 1079/2004-107 zo dňa 30. 8. 2010 a uznesenie KS Žilina spis. zn. 8 CoR 98/2011-174 zo dňa 30. 8. 2011. Dňa 14. 12. 2012 súd nariadil termín pojednávania, ktorý bol z dôvodov na strane odporcu

odročený. Súčasne súd určil nový termín pojednávania na deň 15. 3. 2013. Ešte dňa 14. 12. 2013 navrhovateľ podanou sťažnosťou na OS Žilina namietal porušovanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, teda v čase, kedy okresný súd vo veci konal. Napriek nariadenému termínu pojednávania a podanej sťažnosti navrhovateľ dňa 11. 3. 2013 žiadal odročenie termínu pojednávania, ktoré odôvodňoval neodkladnými pracovnými povinnosťami, bez ich bližšej špecifikácie a tiež z dôvodu: „riešenia pôvodného predmetu sporu“. K tejto žiadosti súd oznámil navrhovateľovi, že ako nedôvodnú žiadosť navrhovateľa o odročenie pojednávania neakceptoval. Na pojednávaní konanom dňa 15. 3. 2013 súd meritórne rozhodol rozsudkom OS Žilina č. k. 10 Cb 347/2007-105 zo dňa 15. 3. 2013. Proti rozsudku prvostupňového súdu podal navrhovateľ odvolanie. Vec sa nachádza v štádiu odvolacieho konania. Mám za to, že v čase podania sťažnosti navrhovateľa na prietahy v konaní, okresný súd primerane konal, a preto podanie ústavnej sťažnosti s odvolaním sa na splnenie podmienky stanovenej § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z., navyše podanej v čase dvoch dní pred vyhlásením rozsudku vo veci samej, bol sťažovateľom sledovaný iný účel, ako dosiahnutie ochrany základných práv a slobôd. V tejto súvislosti poukazujem aj na skutočnosť, že súčasne s podanou ústavnou sťažnosťou sám sťažovateľ nedôvodne žiadal o odročenie pojednávania (žiadosť doručená súdu 14. 3. 2013). Za daného skutkového stavu nie je preto dôvodné domáhať sa na Ústavnom súde SR uloženia povinnosti konať bez zbytočných prietahov, ak súd koná a vo veci meritórne rozhodol. V ostatnom ponechávam posúdenie dôvodnosti podanej ústavnej sťažnosti na príslušnom súde.»

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom podaní k vyjadreniu okresného súdu uviedol, že:

«(...) Týmto Vám oznamujeme, že netrváme na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Zároveň podávame nasledovné stanovisko k vyjadreniu Okresného súdu Žilina:

Konajúci súd argumentuje skutočnosťou, že v čase podania návrhu už bolo vytýčené pojednávanie, teda podľa jeho názoru k prietahom v konaní nedochádzalo. K uvedenému tvrdeniu uvádzame, že vytýčenie termínu pojednávania po piatich rokoch od podania žaloby rozhodne považujeme za prietahy v konaní a bez ohľadu na vytýčený termín považujeme

takéto konanie súdu za závažné porušenie ústavných práv sťažovateľa na spravodlivý súdny proces a súdnu ochranu. Konajúci súd neposkytol sťažovateľovi súdnu ochranu vtedy, keď o ňu žiadal a keď bola táto nevyhnutná na ochranu jeho práv a oprávnených záujmov. Po uplynutí piatich rokov od podania návrhu bolo už konanie súdu pre sťažovateľa nepodstatné, vzhľadom na to, že sa domáhal ochrany svojej pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré bolo v čase vytyčenia termínu pojednávania už skončené, pričom jeho pohľadávka a jej uspokojenie v rámci exekučného konania bolo nečinnosťou súdu ovplyvnené, čím sťažovateľovi reálne vznikla škoda.

Vzhľadom na uvedené máme za to, že sťažnosť sťažovateľa je dôvodná a jeho ústavné práva boli nečinnosťou súdu preukázateľne porušené.

Záverom si uplatňujeme náhradu trov právneho zastúpenia v sume 496,69 Eur, a to za tri úkony právnej služby - prevzatie veci a príprava sťažnosti na Ústavný súd, písomné vyjadrenie 3 x á 130,16 Eur + 3 x 7,81 Eur paušálna náhrada + 20 % DPH.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 10 Cb 347/2007:

Dňa 23. októbra 2007 sťažovateľka podala na okresnom súde návrh na zapretie pravosti, výšky a poradia prihlásenej pohľadávky vo výške 10 588 822,10 Sk do exekučného konania vedeného na Exekútorskom úrade Mgr. Jozefa Martišíka pod sp. zn. EX 25/04. Vec bola na tomto súde zaevidovaná pod sp. zn. 2 C 432/2007. Dňa 26. novembra 2007 bol spis na základe žiadosti predsedu tunajšieho súdu z 23. novembra 2007 prevedený do oddelenia Obchodné veci, v ktorom bol zaevidovaný pod sp. zn. 10 Cb 347/2007.

Okresný súd uznesením č. k. 10 Cb 347/2007-30 z 20. februára 2009 uložil odporcovi povinnosť písomne sa vyjadriť v lehote 15 dní k návrhu na začatie konania z 23. októbra 2007.

Dňa 31. marca 2009 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok vo výške 331,50 eur v lehote 10 dní. Súdny poplatok bol sťažovateľkou zaplatený 28. apríla 2009.

Dňa 9. júna 2009 odporca doručil okresnému súdu vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom poukázal na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 18 C 264/2007 zo 4. apríla 2008, ktorým konajúci súd zamietol identický návrh obchodnej spoločnosti ACCOR s. r. o.

V zmysle úradného záznamu na č. l. 39 súdneho spisu bol 25. júna 2009 k súdnemu spisu vedenému pod sp. zn. 10 Cb 347/2007 pripojený spis vedený pod sp. zn. 18 C 264/2007. K následnému odpojeniu tohto spisu došlo 7. júla 2009.

V zmysle úradného záznamu na č. l. 40 súdneho spisu bol 25. októbra 2010 zisťovaný stav konania vedeného pod sp. zn. 18 C 264/2007 s tým výsledkom, že *„spis ešte nie je právoplatne skončený, preto nemôže byť pripojený“*. Predložený bol len rovnopis uznesenia okresného súdu č. k. 18 C 264/2007-176 z 30. júna 2010 a uznesenie Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 271/2010 z 26. augusta 2010.

V zmysle úradného záznamu na č. l. 49 súdneho spisu bol v období od 7. februára 2012 do 8. marca 2012 pripojený spis vedený pod sp. zn. 18 C 264/2007.

Dňa 16. apríla 2012 bol spis predložený sudkyňi na ďalší postup. Sudkyňa spis vrátila vyššiemu súdnemu úradníkovi na účely posúdenia podmienok konania.

Dňa 28. mája 2012 okresný súd požiadal krajský súd o zaslanie rovnopisu uznesenia č. k. 8 CoE 98/2011-174 z 30. augusta 2011.

Dňa 8. novembra 2012 okresný súd nariadil pojednávanie na 14. december 2012.

Dňa 23. novembra 2012 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a žiadosť o odročenie pojednávania od právnej zástupkyne odporcu.

Dňa 4. decembra 2012 okresný súd upovedomil sťažovateľku o odročení a zrušení pojednávania z dôvodu, že akceptoval žiadosť odporcu o odročenie pojednávania. Súdnariadil nový termín pojednávania na 15. marec 2013.

Dňa 14. decembra 2012 podala sťažovateľka predsedovi súdu sťažnosť na porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Predsedníčka senátu sa k sťažnosti vyjadrila 31. decembra 2012.

Dňa 11. marca 2013 bolo súdu doručené ospravedlnenie sťažovateľky na pojednávaní nariadenom na 15. marec 2013 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, okrem iného aj z dôvodu riešenia predmetu sporu. Súd tejto žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovel.

Dňa 14. marca 2013 sťažovateľka oznámila súdu súhlas s prerokovaním veci bez jej účasti na pojednávaní a účasti právneho zástupcu.

Dňa 15. marca 2013 sa na okresnom súde konalo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok o zamietnutí návrhu sťažovateľky v celom rozsahu.

Dňa 22. marca 2013 sudkyňa žiadala predsedu súdu o predĺženie lehoty na vyhotovenie a expedovanie rozsudku, ktorý bol vyhlásený 15. marca 2013. Lehota bola predsedom súdu predĺžená do 30. apríla 2013. Rozsudok súdu č. k. 10 Cb 347/2007-105 z 15. marca 2013 bol účastníkom konania doručený 30. apríla 2013.

Dňa 17. mája 2013 sťažovateľka podala na okresnom súde odvolanie proti rozsudku tunajšieho súdu č. k. 10 Cb 347/2007-105 z 15. marca 2013.

Okresný súd uznesením č. k. 10 Cb 347/2007-115 z 10. júna 2013 vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok za odvolanie vo výške 99,50 eur.

Dňa 18. júna 2013 súd doručil odporcovi odvolanie sťažovateľky a vyzval ho, aby sa k odvolaniu vyjadril v lehote 10 dní.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva

alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 347/2007 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania (ako na to bude poukázané v bode III/3 tohto rozhodnutia), nebola závislá iba od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo

v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním s'ťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že nemožno pochybovať o tom, že aj povaha napadnutého konania, od ktorého bolo závislé uplatnenie práv s'ťažovateľky v inom konaní, si vyžadovala osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd mal povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania.

Ústavný súd konštatuje, že trvanie posudzovaného konania päť a pol roka na súde prvého stupňa (od 23. októbra 2007 do 15. marca 2013) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané. Na okresnom súde pritom od 23. októbra 2007 do 20. februára 2009 (šestnásť mesiacov) nebol vykonaný ani jediný úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľka počas napadnutého súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Personálne zmeny, na ktoré v danej veci poukázal okresný súd, nebolo možné akceptovať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti, bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri

posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 15. marca 2013 bol v predmetnej veci na okresnom súde vyhlásený rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € najmä preto, že *„nastala právna neistota v jeho postavení v rámci exekučného konania, ktorá aj naďalej trvá“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané v sume 1 500 €. Ústavný súd pritom poznamenáva, že uvedené finančné zadosťučinenie nepredstavuje v žiadnom prípade náhradu škody.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti z 8. marca 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu zo 16. júla 2013). Za tri úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume trikrát po 130,16 € a režijný paušál trikrát po 7,81 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 413,91 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 82,78 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovú sumu 496,69 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2014